

Конгрес
Українських
Націоналістів

Змагатимеш до поширення сили, слави,
багатства і величі Української Держави

НАЦІЯ І ДЕРЖАВА

e-mail: nacija@ukr.net

www.cun.org.ua

23 квітня 2015 року № 17 (596)

ГРУЗИНСЬКИЙ ВИТЯЗЬ ПОЛІГ ЗА УКРАЇНУ

І знову – втрата. Чергова смерть в епоху так званого перемир'я. Тому особливо болісна.

18 квітня під Широкіно загинув інструктор добровольчого полку «Азов» Національної гвардії України Георгій Джанелідзе. Громадянин Грузії, півроку тому він прибув до України, щоб захищати її незалежність. І впав на полі бою, як витязь звияти, як воїн свободи.

Для Георгія свобода значила більше, ніж життя. Так вважали його предки: він родом із Західної Грузії, з міста Уні, де від народження дітей виховують у пошані до людей честі і відваги. Україну вважав посестрою Грузії, тож приїхав на нашу землю за покликом серця, як і десятки бійців Грузинського легіону. Воював безстрашно і загинув смертю хоробрих, як перед тим впали на полі слави мужні сини грузинського народу Олександр Григолашвілі і Тамаз Сухіташвілі. Україна пам'ятатиме про їхні подвиги...

41-річний Георгій Джанелідзе був досвідченим воїном. Він захищав рідну Грузію від російської інтервенції 2008 року. Військову підготовку одержав у школі командос – за натовськими стандартами. Останні роки Георгій разом із дружиною і трьома дітьми проживав у

Туреччині. У добровольчому полку спеціального призначення «Азов» виконував найвідповідальніші місії – навчав військового мистецтва менш досвідчених і очолював здійснення найвідповідальніших військових операцій. На початку квітня він прибув до Києва – на

відпочинок чи на ротацию. Говорив, що пробуде в столиці тривалий час. Навіть інтерв'ю з ним ми відклали на пізніше. Не судилося...

Закінчення на 2-й стор.

ДОБРОДІЙНІСТЬ

«ВЕЛИКОДНІЙ КОШИК ДЛЯ ВОЇНІВ» ДОСТАВЛЕНО НА ФРОНТ

Протягом Світлого тижня завдяки зусиллям Конгресу Українських Націоналістів, артистам і митцям Народної філармонії, волонтерам Центру підготовки та реабілітації українських військових ім. Слави Стецько та багатьом небайдужим людям «Великодній кошик для воїнів» разом зі світлим Великоднім настроєм, довгоочікуваними подарунками та патріотичними віршами і піснями дістався фронту.

Нагадаємо, збір коштів і продуктів розпочався 5 квітня, під час благодійно-мистецького марафону «Великодній кошик для воїнів». На зібрані кошти купили генератор, який передали в м.Лисичанськ прикордонникам, а також 4 пари берців, 5 костюмів, близько 200 шкарпеток, тактичні рукавички та миючі засоби. Надзвичайно порадували солдат і дитячі малюнки, печиво та писанки, дбайливо виготовлені дитячими рученятами для наших захисників під час благодійно-мистецького марафону. Також дістались передової дві маскувальні сітки та «кікімора» для снайпера, що змайстрували волонтери нашого центру під керівництвом Юлії Майбороди.

Закінчення на 2-й стор.

ПОЗИЦІЯ

Степан БРАЦЮНЬ:

«Визнання боротьби ОУН і УПА – безсумнівно важливе історичне рішення, але де «Акт 30 червня»?

10 квітня 2015 р. Голова Конгресу Українських Націоналістів Степан Брацюнь відвідав Верховну Раду України і привітав Юрія Шухевича, сина командира УПА Романа Шухевича, з прийняттям закону про правовий статус і вшанування пам'яті учасників боротьби за незалежність України у XX столітті.

Степан Брацюнь зазначив: «З волі Божої нарешті прийнято справедливе історичне рішення щодо визнання героїчної боротьби ОУН-УПА за Незалежність України. Цього дня чекали сотні героїв Української Повстанської Армії, більшість із них вже відійшли у вічність, але їхню справу продовжують нові покоління, нові герої. Уявляю, як раділи би Михайло Зеленчук, Петро Касінчук, останній командир УПА Василь Кук та інші герої, з якими мав честь працювати і боротися за утвердження української України. Цей час мав настати, про що завжди говорила засновниця Конгресу і Голова ОУН Слава Стецько, під керівництвом якої від початку незалежності депутати ВР від Конгресу на кожній сесії подавали все нові і нові проекти законів про визнання боротьби ОУН і УПА. Символічно, що саме син Героя України, командира УПА Романа Шухевича з парламентської трибуни проголосив і довершив ту справу, за яку боролися націоналісти від початку Незалежності України».

Голова Конгресу Українських Націоналістів також наголосив, що в широкому і досить детальному переліку органів влади, організацій, структур та формувань, що брали участь у всіх формах політичної, збройної та іншої колективної та індивідуальної боротьби за незалежність України в XX столітті, в тексті прийнятого ВР законопроект – він не побачив Українського Державного Правління – Уряду, що був створений у Львові 30 червня 1941 р. на чолі з Ярославом Стецьком.

Саме тоді, Актом 30 червня, який був підготовлений Організацією Українських Націоналістів під керівництвом Степана Бандери, фактично було проголошено відновлення Української Держави. І додав, що «в історії української політичної думки «Акт 30 червня» входить в той ряд важливих політичних чинів, які творять один безперервний державотворчий процес: від держави Київської Русі і Гетьманської доби, через Акти незалежності УНР і соборності 22 січня 1918–1919 років, проголошення Карпатської України 1939 року, через Акт відновлення незалежності 30 червня 1941 року та Маніфест Української Головної Визвольної Ради 1944 року – що врешті в континуумі і привело до новітнього Акту проголошення незалежності 24 серпня 1991 року. Дивуюсь, чому на це не звернули увагу депутати-націоналісти в нинішньому Парламенті, і сподіваюсь, що до підписання цього документу Президентом знайдуться можливості внести правки».

Нагадаємо, що 9 квітня, Верховна Рада також підтримала внесений Кабінетом міністрів законопроект про засудження комуністичного та нацистського тоталітарних режимів, а також заборонила їх пропаганду і символіку.

Слава Україні! Героям Слава!

Прес-служба КУН

17

Дорогі читачі! Триває передплата на газету «Нація і держава» на 2015 рік.

Інформація про газету міститься в Каталозі видань України на 2015 рік.

Наш індекс: 09715. Передплатна ціна: на 1 місяць – 9 грн. 46 коп.,

на 3 місяці – 28 грн 38 коп., на 6 місяців – 56 грн 76 коп.

Передплатіть газету для себе, своїх рідних та друзів, зробіть внесок у розвиток української патріотичної преси.

! ГЕРОЇ НЕ ВМИРАЮТЬ

ГРУЗИНСЬКИЙ
ВИТЯЗЬ ПОЛІГ
ЗА УКРАЇНУ

Закінчення. Початок на 1-й стор.

Схоже, на фронті виникла термінова потреба у знаннях високопрофесійного воїна. Тож із Києва Георгій від'їхав дуже несподівано. Про те, що його нема в столиці, я довідалася одночасно із звісткою про його героїчну смерть від Тамари Шавладзе, однієї із засновниць Альянсу Балто-Чорноморських Націй, української грузинки, яка опікується своїми земляками, які воюють на Сході України, з гідною подиву одержимістю.

Як розповів побратим Георгія «Скорпіон», група бійців полку одержала завдання розмінувати дві вулиці Широкіно. Операцією керував Джанелідзе. Коли робота мінерів наближалася до завершення, сепари відкрили вогонь. Куля потрапила нашому героєві в голову. Рана була смертельною. Під шквалом ворожого вогню українські бійці спочатку не змогли забрати тіло Георгія. Тим часом російські бандформування вчергове продемонстрували свій звірячий оскал. Вони замінували тіло Георгія і підірвали: від вибуху йому знесло голову.

І українські військовики, і представники ОБСЄ вважали справою своєї честі винести з поля бою останки відважного воїна. Наступного дня вранці таки забрали, створивши «зелений коридор», по якому й винесли тіло.

У жалобі побратими Георгія, грузинська громада в Україні, Конгрес українських Націоналістів, усі, хто знав героя. Він був справнім чоловіком. Не прикривався балачками про патріотизм, а виконував в ім'я нації – грузинської та української – тяжку роботу по захисту свободи, яку й зобов'язані здійснювати лицарі честі. Іншими словами, патріотизм Георгія був чинним, або як ще кажуть, практикуючим. Так чинять справжні націоналісти – люди, які так палко люблять свою Вітчизну, що готові віддати за неї найдорожче – своє життя. І водночас ця всеперемагаюча синівська любов не дозволяє образити чи принизити людей іншої національності. А гасло «Воля народам – воля людям!» державотворче і будуюче для кожної нації. Високі ідеали, як відомо, можуть сповідувати ті, хто кожен день готовий їх захищати силою і розумом, ціною власного життя. Саме до таких людей належав Георгій Джанелідзе. Грузин, витязь, аристократ Духа... Хто сьогодні замінить його на полі брані? Хто ті спадкоємці великого морального спадку, тих цінностей, які вели Георгія по життю? Грузини, українці – така наша відповідь на обидва запитання. Бо ж знаємо, що Герої не вмирають і вічною є їхня душа.

21 квітня Патріарх УПЦ КП блаженіший Філарет нагородив Георгія Джанелідзе медаллю Церкви «За жертвовність і любов до України».

Поховають Георгія на його Батьківщині. Прощання з героєм відбудеться в п'ятницю у Києві о 12 годині на Майдані Незалежності. До столиці з лінії фронту його супроводжуватимуть побратими із полку спеціального призначення «Азов». Із Києва домовина із тілом Георгія вирушить на батьківську землю. А ми просимо Всевишнього, аби поселив його душу там, де праведні спочивають...

Марія БАЗЕЛЮК

! ДОБРОДІЙНІСТЬ

«ВЕЛИКОДНІЙ КОШИК
ДЛЯ ВОЇНІВ» ДОСТАВЛЕНО
НА ПЕРЕДОВУ

На початку подорожі представники Конгресу Українських Націоналістів, зокрема керівник військової реферантури Конгресу і Центру підготовки та реабілітації українських вояків ім. Слави Стецько Ігор Рудник, а також референти КУН Андрій Кратік та референт Київської МО КУН з гуманітарних питань Руслан Лопук, у товаристві Народної артистки України,

Закінчення. Початок на 1-й стор.

зірки українського кінематографа Раїси Недашківської та головної натхненниці Народної філармонії Руслани Лоцман (позивний – «комбат Маруся»), а також інших артистів «Народної філармонії» та волонтерів з Центру підготовки та реабілітації українських воїнів ім. Слави Стецько, завітали до Свято-Дмитрівської церкви у Харкові.

Завдяки старанням члена Головного Проводу Конгресу, невтомного волонтера Ольги Різниченко та її друзів, «Великодній кошик для воїнів» поповнився у Харкові ще сорока ящиками пасок та 2500 крашанками, а також спеціями та соусами від Богдана Ткачука. Далі наш волонтерсько-мистецький караван вирушив на передову.

Зазначимо, що відвідали 10 військових підрозділів українських військових, розташованих фактично по всій лінії фронту, на умовному маршруті Севедродонецьк–Артемівськ–Красноармійськ–Волноваха–Маріуполь.

ВОЛОНТЕРСЬКІ ХРОНІКИ

ПІСЛЯ ВЕЛИКОДНЯ

18.04.2015. Субота. Прямо зараз о третій повернулися з дводенної поїздки в зону АТО. Четвер-Луганщина, п'ятниця – Донецьчина. Проїхались майже по всій лінії фронту: від Щастя через Піски (Невельське, Первомайське) до Волновахи. Переконались на власні очі, що військо як було, так і залишається під опікою волонтерів. Нічого з того, про що бравові звітують з телеекранів представники влади, побачити не пощастило. І у жодній частині ніхто нам не похвалився, що отримав щось із гуманітарки, яку передають через Міноборони з-за кордону. Хоч ні, брешу. На деяких бійцях 93-ї бригади бачили канадське спорядження. Але в цілому дійшли висновку, що ближчим часом волонтерам і нашому жертвовному народу розслабитися на вдасться.

Бо стара державна система згнила і від неї шкоди не менше, ніж від окупантів. Нова ніяк не розродиться. Мало того, пологи триватимуть, поки якісно не оновиться душа і тіло української влади на всіх рівнях. Тому на цьому етапі реально опір агресорам чиниться шляхом горизонтальних зв'язків між порядними командирами та їхніми підрозділами з різних родів військ.

Помітно, що патріотична ейфорія на фронті поступово трансформується у ставлення до війни як до кропіткої праці, що потребує високого професіоналізму, по-

«У цій поїздці «Народна філармонія» відкрила нові таланти бардівської пісні. Це – Юлія Майборода та Віктор Погуляй», – зазначає Руслана Лоцман, координатор «Народної філармонії».

Волонтерський караван перебував у зоні бойових дій з 13 по 18 квітня, і часто відстань до лінії фронту не перевищувала 5–10 кілометрів. Як зазначив Ігор Рудник, що проїхав по маршруту розбитими непогодою і війною шляхами на власному авто: «Нам надзвичайно важливо було дістатися до тих підрозділів, куди не добираються волонтери, і де чекають на дійсно необхідні речі. Ми були в частинах, в яких волонтери не бували по півроку. Так, на мобільну сонячну батарею, продукти і великодні подарунки дуже чекали бійці 21-го батальйону, які воюють на передовій. Друга сонячна батарея доставлена у восьму роту Правого сектору. Обидва пристрої нам безкоштовно передав професор Інституту фізики напівпровідників НАН України Борис Романюк».

Українські воїни щиро дякують всім небайдужим!

Слава Україні! Героям слава!

За матеріалами прес-служби КУН

У СВІТЛИЙ ТИЖДЕНЬ

Харків. Світлий тиждень. 15.04.2015. Учора дорогою в АТО у супроводі представників Конгресу Українських Націоналістів до Свято-Дмитрівської церкви завітали народна артистка України, зірка українського кінематографа Раїса Недашківська, а також співаки і актори «Народної філармонії» з Києва.

Передали їм для наших любих захисників сорок ящиків кілограмових пасок (у ящику шість пасок) та 2500 крашанок від патріарха Філарета, а також тридцять ящиків із соусами від Богдана Ткачука. Київські артисти виступатимуть у військових частинах по всіх лінії фронту.

стійного навчання, творчих підходів, як у всякому іншому ділі. Це такі міркування по свіжих враженнях.

А взагалі про все почуте і побачене за ці дні треба ще поміркувати. А поки всім друзям, які прокидаються – Христос Воскрес! Пішла я спати...

Матеріали Ольги РІЗНИЧЕНКО

Наші корпункти

Вінниця
Дніпродзержинськ
Дніпропетровськ
Донецьк
Запоріжжя
Івано-Франківськ
Кіровоград
Київська обл.

Березовський В'ячеслав
Чередниченко Олександр
Фурман Анатолій
Олійник Марія
Тимчина Василь
Салига Роман
Трищенко Віктор
Сахацький Олександр

(067) 258-55-71
(098) 242-54-87
(050) 695-83-48
(097) 243-71-72
(062) 337-23-48
(0612) 67-31-82
(0342) 3-11-35
(0522) 36-95-25
(04597) 4-92-93

Київ
Кривий Ріг
Луцьк
Львів
Миколаїв
Одеса
Полтава
Рівне
Севастополь
Сімферополь

Шепетюк Юрій
Мельник Олександр
Хомич Іван
Динилиха Ігор
Салтиченко Михайло
Парфенюк Василь
Паламарчук Дмитро
Бідюк Юрій
Проценко Володимир
Овчарук Василь

(044) 278-63-89, 279-68-34
(096) 298-19-56
8-095-92-66-154
(0322) 38-67-63
(067) 942-64-71
(067) 294-85-84
(050) 171-63-49
(050) 435-34-34
(0692) 48-79-46
(0652) 54-64-07

Суми
Тернопіль
Ужгород
Харків
Херсон
Хмельницький
Черкаси
Чернівці
Чернігів

Друзь Віктор
Ткач Володимир
Сачко Олександр
Дяків Богдан
Реуцький Іван
Бенюк Ніна
Савченко Максим
Лютик Віктор
Рябенко Валерій

(096) 485-67-37
(098) 711-05-50
(099) 053-48-69
(057) 716-02-18
(097) 285-32-96
(8096) 362-72-23
(067) 647-35-24
(050) 540-16-81, (097) 235-60-20
(04622) 4-38-81

ТОЧКА ЗОРУ

ЗАВДАННЯ ІНТЕЛІГЕНЦІЇ – ПІДТРИМУВАТИ В НАРОДІ ДУХ СВОБОДИ, А НЕ КАПІТУЛЯЦІЇ

Війна Росії проти України і про прояви містечкової філософії та геополітичної маргінальності представників української інтелігенції

Ігор ЛОСЄВ, кандидат філософських наук, доцент кафедри культурології НАУКМА

Стійкість нації чималою мірою залежить від якості її інтелектуального класу, від особливостей того прошарку, який створює смисли, ментальні конструкції, картини світу тощо. Що ж в цьому плані пропонує суспільству певна (і досить впливова) частина української інтелігенції?

Ще кілька років тому деякі інтелектуали дивували суспільство велими своєрідними заявами про територіальну перебудову України, про поділ її регіонів на «чисті» й «нечисті», про ті з них, які варто в Україні залишити, і ті, які віддати відомому сусіду через їхню недостатню українськість. Війна 2014–2015 років багато чого навчила пересічних українців, тільки не тих «інженерів людських душ», письменників, поетів і критиків, що продовжують й надалі демонструвати зразки хуторської геополітики.

Ось співець Холодного Яру Василь Шкляр, виступаючи в Луцьку, заявив: «Я не є великим прихильником України від Сяну до Дону. Вважаю, що Україні потрібна та територія, де є український дух. У ХХІ столітті територію України не варто вимірювати квадратними кілометрами. Навіщо мені російськомовний, до кісток просякнутий кацапський Крим, де я завше відчував себе, як на чужині? Навіщо мені Донбас, який підтримує Путіна? Мені кажуть, що там теж є кращі люди. Але ж кращі є і в Америці, і в Фінляндії. Я не хочу жити з такими людьми, які підтримують Путіна. Кращі українці проливають там кров. Але та земля не варта їхнього життя. Треба відвоювати ту територію, де є справді Україна, а вже потім збудувати нормальну державу...»

Його підтримує політик (а політикам не можна, на відміну від творчих натур, претендувати на поблажливість!) Тарас Стецьків: «Під міжнародним контролем на окупованій частині Донбасу, а, можливо, і на всій території Донецької та Луганської областей, проводиться референдум, з ким хоче жити Донбас: чи він хоче залишитися в складі України, чи хоче приєднатися до Росії».

До цих мислителів приєднався український критик і європейський житель Микола Рябчук: «Скажу чесно: нова Україна, без Донбасу і Криму, подобається мені

більше». Важко уявити неукраїнця, який би радів із приводу втрати територій своєю країною. А такого українця, на жаль, уявити можна. І це дуже багато пояснює в усіх історичних українських бідах...

Інтелектуали-капітулянти

Подібні настрої озвучувалися цією частиною інтелектуалів України й раніше. Згадаймо скандальні тези Юрія Андруховича про «самовизначення» сумнівних недоукраїнських регіонів (вони викликали розгубленість прихильників України в Криму і на Донбасі, натомість антиукраїнська публіка була від Андруховича в захваті). Нині геополітичні мрії Андруховича втілюються в життя Генштабом Росії, який цілком поділяє думки галицького письменника щодо Криму і Донбасу...

Користуючись недолугістю, політичною примітивністю, короткозорістю української сторони, Москва давно і наполегливо працювала в цих регіонах (і не лише там), створюючи потрібний їй ментально-ідеологічний ландшафт, формуючи інформаційні гетто, куди не проникло ніщо українське. А діячі української культури тим часом їздили Європами й Америками, агітуючи ветеранів ОУН-УПА та їхніх нащадків за Україну. Що може бути приємніше, ніж агітувати бандерівців за Україну? Прихильне ставлення завжди забезпечене...

Систему інформаційних гетто, що блискуче виправдала себе в Криму і на Донбасі, Москва буде поширювати на цілу країну, наплювавши на уявлення Шкляра, Стецьківа, Рябчука, Андруховича і Ко про «правильну Україну». Жоден український регіон не є застрахованим від цього, на Галичині це також можливо: масове ухилення галичан від мобілізації до українського війська свідчить, що галичани також ведуться на маніпуляції московської пропаганди. Звісно, порівняно з Кримом і Донбасом тут треба буде внести корективи. Внесуть. Доведуть, що в Галичині немає українського духу (за Шклярем), а є дух суто галицький, і чимало знайдеться тубільців (у тому числі, високочоліх), які ці тези підтримають.

Кримську і донбаську ситуацію створити штучно не так уже й складно, треба мати фінансові ресурси, медіаресурси, підкупну місцеву владу і байдужу інтелігенцію плюс бездіяльність центральної влади. І за кілька років деякі споконвічно патріотичні регіони буде важко впізнати...

Тоді Шкляр розкаже нам про «огидно кацапську Одесу», такі ж Миколаїв і Херсон, таке ж саме Запоріжжя. Не кажучи вже про Харків. До речі, як пан Шкляр ся має у майже всуціль російськомовному Києві, може, його теж відправити Путіну, бо ж «мать городов российских», як, на відміну від ченця Нестора, висловлювався російський історик Карамзін?

Яка мета?

Україна – це не даність на всі часи, це процес постійної боротьби. Україна буде стільки, скільки українці собі вибють. Поразку гарантує відмова від боротьби. Коли українські нібито патріотичні партії віддали Крим і південний схід антиукраїнській Вандей, вважаючи за краще на виборах їздити до мандатно-носних галицьких округів, вони також значною мірою підготували те, що сталося в кінці лютого – на початку березня 2014 року...

Ось Стецьків вимагає референдуму. Значить, референдум 1 грудня 1991 року треба скасувати? Тоді Донбас (понад 80% голосів) уже заявив, де він бажає жити. Може, то був фальшивий референдум? Але чому тільки там він повинен викликати сумнів? Тоді дискредитується весь референдум як такий. А в Криму в 1991 році понад 50% проголосувало за самостійну Україну, яка їх не захистила в 2014 році від російської збройної навали. То це ще велике питання, хто кого зрадив...

Про ситуацію в Криму точно висловився кримський письменник Валентин Бут: «Насправді, «державні» мужи своїми діями, своєю бездіяльністю робили все можливе й неможливе, аби ті сепаратистські тенденції дійшли, зрештою, до кипіння. Причому, ані Помаранчева влада, ані теперішня, начебто проєвропейська, не була, не є жодним винятком. Так, ющенківська влада впритул не бажала помічати тих, хто відстоював її у таких непростих регіонах, як Донбас і Крим».

Справді, автор спостерігав цю картину протягом 20 років у Севастополі, коли Москва надавала величезну допомогу всім проросійським силам, а Київ ігнорував українську громадськість. Київ уважав за краще кулуарно-залаштунковим способом домовлятися з місцевою промосковською номенклатурою, гидливо відвертаючись від українських патріотів у Криму. Та й українська інтелігенція справжню увагу до Криму і Донбасу всі роки незалежності не виявляла. Я рідко погоджуюсь з російськими письменниками, але мушу визнати рацію Віктора Єрофєєва: «Україна абсолютно нічого не робила, щоб Крим був український». Відмовились від боротьби...

З того, що сталося в 2014–2015 роках, треба робити висновки, і бажано правильні, в тому числі, інтелектуалам, а не баламутити й без того дезорієнтований безперешкодно російською пропагандою народ. Підтримувати в ньому дух свободи, а не капітуляції, не поступок агресору, не зради. А геополітична розумова недостатність – біда певної частини сучасної української інтелігенції, що ніяк не може позбавитися хуторянства і ментальної обмеженості. Разом із кричущою національною безвідповідальністю...

Радіо «Свобода»

ГЕРОЇ НЕ ВМИРАЮТЬ

Пам'яті патріота Любомира Гудза

У той час, коли Верховна Рада обговорювала законопроект про визнання ОУН і УПА борцями за незалежність України, в Маріуполі, після важкої хвороби, відійшов у вічність ветеран національно-визвольної боротьби Любомир Стефанович Гудз. Він першим підняв у Маріуполі національний синьо-жовтий стяг, стояв біля витоків відродження маріупольської "Просвіти" і шкільної освіти українською мовою.

Любомир Гудз народився 15 листопада 1931 року в Дрогобичі. Під час Другої світової війни, навчаючись у гімназії, долучився до антинацистського підпілля ОУН. Після окупації Дрогобича сталінським СРСР, був одним з тих, хто створив підпільну організацію "Юнак", яка боролася за державну незалежність України.

1946 року Любомира вперше заарештували, проте батькові вдалося викупити його на волю.

У листопаді 1947 року, напередодні свого 16-річчя, Любомира, за доносом зрадника, було схоплено чекістами. Під час арешту його було важко поранено в груди і в обидві ноги, проте лікувати його не стали, рани затяглися самі. У нього був вилучений пістолет, яким Любомир не встиг скористатися. Під час слідства йому влаштували показовий розстріл, стріляючи над головою. До речі, в одній з книг з історії ОУН в Дрогобичі, Любомира Гудза оголосили розстріляним органами держбезпеки.

У результаті слідства Любомир був засуджений до 10 років таборів. Ув'язнення відбував на шахтах Воркути. 1955 року його випустили по амністії.

Після звільнення Любомира Стефановича відправили до тодішнього Жданова під нагляд КДБ. Повертаючись додому йому заборонили. Він поступив електриком на металургійний завод ім. Ілліча, на якому працював до самої пенсії. Закінчив без відриву від виробництва технікум, працював майстром у конвертерному цеху. Його начальником цеху був одного часу Анатолій Голубченко, майбутній перший віце-прем'єр-міністр України.

Незважаючи на тяжкі умови життя під контролем КДБ (за словами Любомира Стефановича, контроль послабився лише після незалежності України), Гудз не припиняв контакти з рідним Дрогобичем. Звідти він отримав 1989 року два синьо-жовті прапори, один з яких підняв у Маріуполі під час святкування 176-ї річниці з дня народження Тараса Шевченка 9 березня 1990 року.

Під час перебудови навколо Гудза почали гуртуватися українські патріоти. Саме у його будинку 10 вересня 1989 року було створено Товариство української мови (ТУМ ім. Шевченка, в майбутньому "Просвіта"), а сам Любомир Стефанович став одним з чотирьох його співголів. За його активної участі в червні 1990 року Маріупольське ТУМ відмітило 215-річчя зруйнування Запорізької Січі, а також були відкриті перші українські класи в СШ №66 і 69. Крім того, він створив у Маріуполі міське відділення Руху за перебудову (у майбутньому НРУ) і відновив діяльність ОУН, перервану репресіями червоного окупанта.

Любомир Гудз був співголовою Донецького братства ветеранів ОУН і УПА, почав писати спогади, які не встиг закінчити, бо останніми роками важко хворів – позначилися роки воркутинської каторги. За останні 20 років жодні патріотичні збори або мітинги не обходилися без нього. За його участі в квітні 2010 року в Маріуполі відкрилася парафія Української Греко-Католицької Церкви. Вже будучи хворим, приймав у себе бійців добровольчого батальйону "Свята Марія".

Навряд чи в Маріуполі знайдеться людина, яка має такий багатий досвід національно-визвольної боротьби. Він тільки дві години не дожив до визнання Верховною Радою учасників визвольної боротьби борцями за незалежність України.

За його волею тіло патріота перевезли для поховання на його малу Батьківщину, до Дрогобича.

Пухом його земля...

Вадим ДЖУВАГА
Маріуполь, Донецчина

ВТРАТА

СВІТЛІЙ ПАМ'ЯТІ ВОЛОДИМИРА СТОЛЯРКОВА

Все його життя було сповнене патріотизму. Друг Володимир завжди був на передньому краю боротьби за утвердження української України. Був принциповим, правдивим і рішучим у відстоюванні національних інтересів, гідності і честі українців у своїй державі.

В 71-у річницю створення УПА 2013 року, перед зростанням протестних акцій в Україні наш побратим Володимир Столярков відзначав свято Покрови в Івано-Франківську на Вічевому майдані. У своєму слові запевняв галичан, що вірить у незламний дух українців і що буде продовжувати ідею ОУН і втілювати її в життя для побудови Української незалежної держави.

Ми завжди пам'ятатимемо вірного побратима. Хай українська земля буде йому пухом.

За Головну Булаву Всеукраїнського Братства ОУН-УПА
Богдан БОРОВИЧ, голова
Марія СОЛОДЧУК, секретар

ЛЬВІВСЬКОМУ ПРАПОРУ – ЧВЕРТЬ СТОЛІТТЯ

Не такими й далекими видаються події відновлення Української Державності після московської комуністичної окупації, а промайнуло вже чверть століття. Третього квітня 2015 року громадські міста Львова урочисто відзначили 25-річчя підняття національного прапора над Львівською ратушею. Враховуючи непрості обставини, в яких сьогодні опинилася Україна у зв'язку з російською агресією, а також вшановуючи героїв, полеглих на Майдані та на Східному фронті, святкування розпочалося з молебню у Церкві Преображення Господа Нашого Ісуса Христа, котра першою повернулася в лоно Української Греко-Католицької Церкви після того, як її за наказом Сталіна захопила Російська Православна Церква. Затим освячений Пресвященнішим владикою Венедиктом і отцем Ярославом Чухнієм національний прапор учасники врочистого дійства пронесли до Ратуші, де під грім оплесків присутніх на площі львів'ян і гостей міста та під Державний гімн України він, як і 1990 року, вознісся й замайорів на найвищому шпилі старовинної будівлі.

Синьо-жовтий прапор як національний використовувався українцями з давніх часів*. Ці кольори були на гербі Рюриковичів ще за часів Київської Русі, у XIII столітті після папської коронації і помазання Данила Романовича синьо-жовта колірна сполука виступає на гербі Руського королівства. Згодом вона стала самобутнім символом західноукраїнських земель.

Ці барви мали певні традиції й у Наддніпрянщині, зокрема синьо-жовті прапори супроводжували українських козаків під час визвольних війн, що відобразив у своєму творі "Запорожці пишуть листа турецькому султану" славнозвісний український художник Ілля Ріпін (Репін – так його прізвище перекутили росіяни. – Ред.). Прошу звернути увагу, що за молодим красенем-козаком, який стоїть зліва, намальовано згорнутий синьо-жовтий прапор.

В середині XIX століття в Європі почалися революції, в яких поневолені народи боролися за свободу, за рівні права, за соціальну і національну справедливість. Не минули ці події й Австро-Угорську імперію, і Галичину. Активним захисником українського народу і його мови тоді виступив митрополит Григорій Яхимович – перший галицький політик-еспикос, який з групою представників греко-католицького духовенства звернувся 19 квітня 1848 року до австрійського імператора з петицією. У передмові до неї подавався історичний огляд, в якому підкреслювалися особистість українців Східної Галичини, давня слава середньовічного Галицького князівства, його наступне поневолення та пригноблення поляками й той факт, що населення належить до великої руської (української) 15 мільйонної нації, всі члени якої, з них 2,5 млн. галичан, розмовляють однією мовою. Далі висловлювалися побажання запровадити у школах і громадських установах Східної Галичини українську мову, забезпечити українцям доступ до всіх посад та зрівняти у правах духовенство всіх конфесій. 2 травня 1848 року у Львові була заснована перша українська політична організація – Головна Руська Рада, яка взяла на себе роль представника українського населення Галичини перед центральним урядом. Григорій Яхимович став першим її головою. За національну символіку галицьких українців було прийнято синьо-жовтий прапор та герб із зображенням золотого лева на синьому полі. Відтоді русинський (український) фактор набув у Галичині поважного значення, і Відень вже чудово орієнтувався, що українці є окремою нацією, а ніякими поляками чи росіянами.

Перша світова війна також посилювала національно-визвольні рухи, в тому числі й

українців. На заклик Головної Української Ради від 6 серпня 1914 року з добровольців було сформоване єдине українське національне військове формування у складі австро-угорської армії – Українські січові стрільці. На їхньому прапорі були синьо-жовті кольори – блакитне полотнище з золотистим обрамленням. Цей прапор 28 жовтня 1917 року освятив митрополит Андрей Шептицький.

Закінчувалася війна і йшлося до розпаду австро-угорської імперії. 18 жовтня 1918 року у Львові пройшли представницькі збори всіх українських депутатів австрійського парламенту (близько 500 осіб), де було створено Українську Національну Раду. Наступного дня – 19 жовтня 1918 року – УНРада оголосила про намір об'єднати всі західноукраїнські землі у єдину державу. Та 31 жовтня до Львова прибула Польська ліквідаційна комісія, яка мала намір перебрати від австрійського намісника владу над Галичиною. Тоді уночі проти 1 листопада 1918 року українські військові частини взяли під свій контроль Львів, а над міською ратушею був піднятий синьо-жовтий національний прапор. Так постала Західноукраїнська Народна Республіка.

Великих потрясінь під час Першої світової війни зазнала і російська імперія, де стався більшовицький жовтневий переворот. Українська Центральна Рада скористалася слушною нагодою і 7 листопада 1917 року була проголошена Українська Народна Республіка, у якій використовувався синьо-жовтий прапор. Для прикладу, у Тимчасовому законі про флот Української Народної Республіки від 14 січня 1918 року записано: "Прапорами Української військової флоти є: полотнище в двох – блакитному і жовтому – кольорах". Саме під синьо-жовтим прапором відбулося об'єднання Української Народної Республіки із Західноукраїнською Народною Республікою 22 січня 1919 року.

Прикро, але по тому Україну розірвали на шматки і окупували ненаситні агресорисусіди, які, зазвичай, забороняли навіть згадувати про наш національний прапор. Пригадую, як я був покараний учителькою, коли на уроці малювання у першому класі у мене незумисне зійшлися два кольори: синій і жовтий. Вчителька тоді щедро познущалася над моїми вухами, примовляючи: "Я тобі покажу, як малювати синьо-жовті прапори". Я тоді не зрозумів причини вчительського гніву і лише вдома батько пояснив, що український синьо-жовтий прапор був заборонений російською більшовицькою владою, тому то наша добра, але заякана комуністами Степанія Павлівна так суворо відреагувала на моє малювання.

Наближалася Друга світова війна. Гітлер показував другові Сталіну як треба загарбувати чужі території і навіть держави (як бачимо, "гідним" послідовником тих двох потвор став Путін). Лінива Європа задля "святого спокою" навіть не висловлювала, як сьогодні, стурбованості, а, навпаки, здійснила перший акт колабораціонізму, підписавши з Гітлером Мюнхенську змову про розчленування держави Чехословаччини. Українське населення Закарпаття, яке тоді входило до складу Чехословаччини, посилювало боротьбу за національні права і примусило уряд погодитися надати Карпатській Україні статус автономної республіки. Празький парламент 22 листопада 1938 року ухвалив конституційний закон про автономію Карпатської України. 15 березня 1939 року Сейм проголосив повну державну самостійність України. Державним прапором та гімном Карпатської України були визнані синьо-жовтий стяг і український національний гімн "Ще не вмерла Україна".

Мюнхенською угодою сповна скористалася Угорщина, яка спочатку відхопила від Карпатської України Ужгородський, Мукачівський та Берегівський повіти, а в березні 1939 року угорські війська в кривавий спо-

Внесення національного прапора до Львівської ратуші, 02.04.1990 р.

сіб остаточно окупували Карпатську Україну. Так, з ласки нацистів угорська держава одержала територію з населенням близько 1 млн чоловік (виглядає, що сьогоднішній угорський прем'єр запобігає подібної ласки у гітлерчука Путіна).

Багато підневільних народів надіялися з допомогою гітлерівської Німеччини здобути незалежність. Спочатку фюрер виправдовував сподівання: незалежними стали Словаччина, Хорватія, Чорногорія, стала державою Південна Югославія. Натомість СРСР, маючи за спільника могутню нацистську Німеччину (пакт Молотова-Ріббентропа), не тільки окупував незалежні держави, але й чинив криваві злочини і репресії, винищуючи в тюрмах еліту цих народів. Тому не дивно, що країни Балтії сподівалися за допомогою Німеччини відновити свою державність і позбутися оскаженілих московських катів, а українці, білоруси, татари, кавказькі народи – здобути нарешті власні національні держави.

Коли криваві сталінські кати, втікаючи від німців, покинули Львів, тюрми якого були переповнені тілами жорстоко закатованих енкаведистами українців, до міста увійшли оунівські похідні групи та вояки загону «Нахтігал», за підтримки яких Українськими Національними Зборами 30 червня 1941 року було проголошено Акт відновлення Української Держави. Відбулася ця подія під синьо-жовтим стягом. Утім, Незалежна Україна не входила в плани нацистів, і вони ліквідували її та розпочали проти ОУН жорстокі репресії. Нашим батькам довелося воювати не тільки проти Польщі та Угорщини, але й проти нацистської Німеччини, а потім і проти більшовицької Росії. Прикро, але й у цій боротьбі українці зазнали поразки.

Нашу землю окупували московські загарбники і почали нищити все українське – мову, культуру, церкву, традиції, мораль. Невелика група сміливців, що дозволила собі критикувати існуючий режим і вимагати мінімальних свобод, була жорстоко покарана ув'язненнями в тюрмах, психушках, а декого просто знищували.

Проте, коли настала слухна мить і захиталася більшовицька імперія, українські гени покликали нас на боротьбу за незалежну Україну. Вперше в Українській РСР національний синьо-жовтий прапор здійнявся у Львові 26 квітня 1989 року на мітингу, приуроченому річниці Чорнобильської катастрофи. Зібрання проходило в самому центрі міста – на площі Ринок, де в присутності великого здвигу народу й представників усіх гілок влади були підняті три національні знамена. З національними прапорами, незважаючи на запеклий опір міліції, пройшла і Першотравнева демонстрація, а 2 травня в центрі міста, на знаменитій Львівській Клумбі було встановлено держак, на якому щоденно піднімали національний прапор.

Після тривалої боротьби ми – львівські демократи – таки перемогли на виборах до міської ради, і 3 квітня 1990 року за рішенням Львівської міської ради над Ратушею вознісся національний синьо-жовтий прапор.

Згодом синьо-жовтий прапор внесли і до сесійної зали Верховної Ради України і він став державним прапором нашої Вітчизни.

Отут хочеться зробити відступ і торкнутися статті В. Базилевського "Розлюднення: реальність і спроби футурології", на яку у "Слові Просвіти" було немало захоплених відгуків. Проте, я радив би звернути увагу

на «крик душі» п. Дісановича «До чого веде футурологія?», де він на прикладі сказаного В. Базилевським про В. Ющенка тонко показав, як ми вміємо і любимо найбільше втоптати в болото свого українця (саме свого, а не покруча Кучму чи невідомо кого Януковича). Оскільки «футуролог» пише, що «Українські президенти – гротескові типи. Усі без винятку», я хотів би сказати кілька слів про першого всенародно обраного Президента України Леоніда Кравчука.

Століттями українці боролися за незалежність, але не змогли її утвердити ані Хмельницький, ані Мазепа, ані Грушевський з Петлюрою, ані Коновалець, ані Бандера. Лише нещадно критикований деким Леонід Кравчук не виконував вказівок комуністів і не вчинив як Назарбаєв, а відважно скористався шансом, поїхав у Білорусію і підписав Біловезьку угоду. Можна на догоду Путіну скільки завгодно очорнювати першого Президента, але саме його підпис дав нам Самостійну Україну, саме він заборонив комуністичну партію, саме він примусив комуністичну більшість у тодішній Верховній Раді проголосувати за державні символи – національний синьо-жовтий прапор, тризуб та гімн «Ще не вмерла України і Слава, і Воля». І не його вина, що керівництво Руху відмовилося формувати уряд (мовляв, не бажали бути козаками у Кравчука) у той час, коли комуністи вже оголосили Леоніду Макаровичу війну, що депутати-демократи провели таку приватизацію, після якої ціна ваучера зараз «крутиться» коло десяти гривень (виходить, що вони оцінили тодішнє майно України у 500 млн гривень, а решту залишили на розкрадання для олігархів), що керівники гуманітарної сфери, серед яких було немало колег В. Базилевського «довели до ручки» мовне питання, українське кіно, книговидавництво та інші сфери національно-культурного життя українців, що, врешті-решт, його примусили погодитися на дострокові вибори, після яких до влади прийшов «двомовник», з яким світ відмовлявся спілкуватися.

Пора вже нашим філософам та мудрагелям припинити порочити колишніх і теперішніх керівників нашої держави, це за нас зроблять наші «друзі». Колишній треба віддати, хто заслужив, належне, а теперішню владу слід підправляти і вимагати результативної та сумлінної роботи.

Чверть століття – за цей час виросло нове покоління, яке вже не знало комуністичного впливу, бо росло і виховувалося в умовах свободи в незалежній Україні. І коли кремлівський ліліпутчик, хворий на шизоїдний розлад особистості, підтримуваний російськими шовіністами і переважною частиною російського спитого, примітивного плебсу, вирішив знищити нашу державу спочатку за допомогою таких наймитів як Янукович з Азаровим та Пшонкою, а потім уже й власними руками, наша молодь дала гідну відсіч, проявивши виняткову мужність, відвагу, високу культуру й інтелект. Не підлягає сумніву, що це покоління збереже незалежність України і перетворить її у високорозвинену, багату європейську державу, над якою вічно буде майоріти синьо-жовтий прапор.

Василь ШПІЦЕР,
Львівський міський голова 1990–1994 рр.

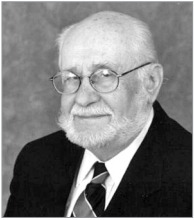
* У статті використані матеріали з різних джерел, насамперед, з інтернету.

ПОГЛЯД

ЧОГО ДАЛІ СПОДІВАТИСЯ ВІД ПУТІНА?

Анатоль КАМІНСЬКИЙ,
Голова політичної Ради
Середовища УГВР

На сьогодні ледве чи ще хтось з нормальних людей сумнівається у тому, що своєю агресією проти України президент Росії Путін вже заслужив собі «очільне» місце серед т.зв. заколотників світового миру, чи, як їх назвав ще в 1935 році французький адмірал та історик Рауль Касте, природними агресорами – пертурбаторами. До них, між іншим, він зачисляв не лише Чингісхана і йому подібних, а й Наполеона. Відомі американські міжнародники Роберт Штраус-Гупе і Стефан Поссоні, в опублікованій 1950 року праці «Міжнародні відносини», додали до цього «печесного іконостасу» ще Гітлера. Тут не місце подавати всю характеристику цими авторами природного агресора, але варто згадати про деякі із його прикмети, які так дуже «органічно» втілені у особі Путіна, що на них просто неможливо не вказати.

Серед іншого, вони пишуть: «Мотивом кожного пертурбатора є містичні імпульси. Релігійні, соціальні чи політичні міфи ведуть до акумуляції сили, а раз це масове накопичення сили відбулося, пертурбатор відчуває потребу прив'язати його до якогось вищого принципу чи ідеї. Він неминуче стає імперіалістом – гляди: путінський «руський мір»...

«Зокрема, він тратить сенс пропорції і відчуття реальності», – навіть канцлер Німеччини Ангела Меркель відкрила, що Путін живе у віртуальному, власно надуманому, нереальному світі.

«Кожний воєнний чи політичний проект веде до ще більш амбітних схем...» – отже, після Криму – Донбас, а потім, Новоросія, а опісля, вірогідно, Балтія, Польща і далі на Захід.

«Він (пертурбатор) є експертним винахідником в ділянці зброї і нових технологій агресії» – дивись: путінські буратини, буки, гради і вся супермодерна зброя та путінська концепція гібридної війни.

Водночас, «співставлення (у пертурбатора) геніальності і колосальної глупоти...», «майстерність у використуванні незгод серед його ворогів і протидія творенню альянсів проти нього», «політична безглуздість» і т.п. – це ще деякі із прикмет, що їх обидва автори приписують природному агресорові.

І, що найважливіше, автори роблять висновок, що скоріше чи пізніше його слабості виходять наверх, його політика мобілізує проти нього міцний союз, «світ дає повну моральну підтримку оборонцям незалежності і свободи. Ця моральна підтримка дає ворогам пертурбатора силу і одержимість, викликає відвагу і рішучість та «гальванізує» творчі сили і дієздатності, які врешті ведуть до загибелі пертурбатора з рук оборонців права і свободи».

За цією логікою, не треба сумніватися, що «пертурбаційний шлях» Путіна закінчиться теж його загибеллю, як це сталося з багатьма іншими природними агресорами. Вищезгадані автори вказують на довгий перелік оборонців права і свободи, які протистояли переможно агресорам і для яких їх усунення було головною, твердою остаточною ціллю. Це: «Марльборо, принц Євгеній, Нельсон, Веллінгтон, Фош, Клемансо» та від себе додамо ще, наприклад, Черчіля. Сьогодні майже весь західний світ об'єднався проти російської путінської агресії в Україні, даючи моральну, політичну, дипломатичну, економічну і, сподіваємося, в скорому майбутньому – певну поважнішу мілітарну підтримку. Але тут виникає самозрозуміле запитання: що є остаточною метою західної політики супроти Путіна і російського імперіалізму, і чи маємо ми сьогодні сучасних Клемансо і Черчілів, готових цілеспрямовано боротися до кінця, щоб усунути і Путіна, і всяку російську імперіалістичну загрозу взагалі.

Передовсім зазначимо відразу, що ми далеко від того, щоб у зв'язку з цим питанням переоцінювати роль і «вагу» всяких західних маргінальних політичних сил, таких, як, наприклад, «Північна Ліга» Сальвіні, яка брала в «борг» російські гроші, «Вперед, Італія», «Об'єднані ліві» в Італії, «Подemos» («Ми можемо») в Іспанії, «Національний фронт» у Франції, який взяв у свій час кредит на 11 млн у Першому чесько-російському банку, чи поодинокі політики, як німець Шредер, чи чех, точніше президент Чехії Міклош Земан... Вони виразно проросійські і так чи інакше люблять російські інтереси. Бувають і такі «чудаки», як лідер «Європейської народної партії» в ПАРЄ, іспанець Педро Агравунт, який проголосував за зняття санкцій з російської делегації, всупереч позиції цілої ЄНП, яка підтримує Україну у конфлікті з Росією.

Нам йдеться про владний керівний істеблішмент Заходу, який визначає на сьогодні політичний курс їхніх держав щодо Росії і тим самим щодо України. Принаймні поки що, осуджуючи і засуджуючи агресивну політику Кремля та застосовуючи одночасно санкції, як теж деякі інші інструменти тиску, Захід виразно заявляє, що їх завданням є змусити Путіна до мирної розв'язки воєнного конфлікту з Україною, а не «загибель» Путіна чи Росії. Ба більше, якраз у пропонуваному Заходом мирному покладженні російсько-українського воєнного конфлікту вони бачать позитивну розв'язку та спасіння і для самої Росії. І тут неважливо, з яких міркувань вони підходять так, а не інакше до цієї проблеми. Дехто вказує на потребу збереження Росії, як рівноважного геополітичного чинника до Китаю в світовому балансі сил, дехто побоюється, що російсько-український конфлікт може привести до ядерної війни, яка знищить не лише Росію; іншим йдеться про збереження Росії для їхніх економічних, торговельних та фінансових інтересів (як нещодавно Жозе Мануель Баррозу зая-

вив в інтерв'ю з Севгіль Мусаєвою-Боровик: «Росія, вірогідно, більш важлива для Європейського Союзу, ніж Україна, якщо судити тільки по економічних критеріях»); інші ще традиційно та й «емоційно» пов'язані з російською культурою і т.п., і т.д. Серед різних факторів зокрема вагомим є шантаж Кремля ядерною зброєю, якою, мовляв, Москва держить у жаху Захід.

До речі, якщо йдеться про те, хто кого дійсно держить у ядерному та взагалі збройному жаху, то воно зовсім не так, як багато хто думає... Щоб не розводитись задовго із цією проблемою, зачитуємо тут один пасус із книги Івена Томаса «Блеф-ка» (Evan Thomas «Ike's Bluff», President Eisenhower's Secret Battle to Save the World, Little, Brown and Company, 1975): «25 листопада, три тижні після виборів, науковий радник Джордж Кістяковський позвітував президентові Айзенгаверу про «Єдиний інтегрований оперативний план» (ЄІОП), названий цим нудно-біюкратичним іменем американський план, завданням якого є знищити Радянський Союз, Червоний Китай і советських сателітів одним катаклізматичним ударом, якщо б були заатаковані США. За цим планом, США вжили б і вистріляли б свій повний стратегічний арсенал... Цей план, сказав Кістяковський, вбив би ще додатково 4–5 разів будь-кого, хто вже і так був мертвим...» Нічого дивного, що після брифінгу Айзенгаверу було не до його полудневого «неп». Коментарі, як кажуть, тут зайві. Вкажемо лише, що хто-як-хто, але Путін і його найближче оточення мусять знати про потужність і теперішнього ЄІОП... І свідомі того, що не вони, а їх самих держать у жаху. Як ми вже вище згадали, мирний план Заходу щодо розв'язання російсько-українського конфлікту, що його заініціював і посилює заколотник миру Путін, виключає (принаймні дотепер) його насильне усунення, яким закінчує звичайно пертурбатор у схемі обох американських міжнародників. Тут маємо однак не лише тільки мирні засоби і заходи тиску, але й мирну мету, а дехто навіть вже й тепер турбується про те, щоб уможливити Путіну «зберегти обличчя», якщо його вдасться переконати, примусити, чи «уразити» самим тільки мирним тиском. Щоправда, дехто вважає і розраховує на те, що й мирними засобами можна досягнути те саме, для чого звичайно потрібно насильних засобів, як наприклад, відсунення пертурбатора від влади.

А зараз все це вовтузиться у парадоксальній ситуації – Путін веде гібридну війну і рівночасно перетворив частину української території на полігон для випробування своєї модерної зброї; Україна борониться чим може і висуває свій мирний план, що за нього кожного дня платять людськими і матеріальними втратами, а Захід послідовно продовжує апелювати до Путіна, щоб він змінився і змінив свою агресивну політику.

Якщо ж йдеться про мирний план України, точніше української влади, а ще точніше-таки самого Порошенка, то він вповні вписується у мирний план Заходу і є гарантом дотеперішньої підтримки з боку західних партнерів. Підтримки, яка для України є конечною навіть в тих обмежених дотеперішніх формах і вимірах, внаслідок ситуації, до якої її довів режим Януковича.

Виникає запитання, а який же план у Путіна? Нещодавно його колишній радник, економіст і політолог Андрій Ілларіонов повторив своє твердження про те, що Путін хоче примусити українську владу сісти за стіл переговорів з так званими ДНР і ЛНР та в цей спосіб остаточно «легітимізувати» їх, щоб могли використати їхній статус у нових розграх з Україною. Такої думки є також й багато інших експертів і політиків. Справа, однак, не лише в самому «залегалізуванні» цих терористичних новотворів, а, власне, у розграх, що їх готує Москва опісля, домагаючись «всеосяжного конституційного процесу в Україні за участю всіх регіонів та політичних сил країни». Про це нещодавно (25 січня ц.р.) якраз знову нагадав Лавров. Не важко уявити собі «запуск такого всеосяжного конституційного процесу», завданням якого буде змусити Україну прийняти «федеративний устрій», як його визначила Москва; і власне з участю «ДНР» і «ЛНР» та «всіх політичних сил країни», включно з п'ятою колоною всередині, і, чого доброго, навіть самого Януковича з його поплічниками... При одночасному, якщо буде потрібно, черговому сконцентруванні російських збройних сил на наших кордонах, в Криму і на Донбасі. На нашу думку, Путін, якому у свій час українські добровольчі батальйони перешкодили реалізувати його план з Новоросією, пробує зараз власне здійснити план «запуску всеосяжного конституційного процесу», який має віддати в його руки не 8 чи 9 східних і південних областей України, а цілу Україну. І в тому відношенні, вимога легалізації і закріплення статусу терористичних «ДНР» і «ЛНР» – це тільки перший крок в імплементації путінського плану. За ним слідував би наступний, а саме – посилений тиск Кремля на наших західних партнерів погодитися на такий чи інший «запуск всеукраїнського конституційного процесу». При тому Кремль міг би піти навіть на певні «поступки», знаючи добре, як деякі західні політики готові схопитися за будь що, щоб лише рятувати мир... І про це треба думати вже сьогодні, ще поки Росія виставить Заходові свої чергові «мирні переговорні пропозиції». Було б погано, якщо б це мало привести між Києвом і Заходом до таких чи інших непорозумінь та незгод. У такій ситуації Україна мала б керуватись, само зрозуміло, в першу чергу власним національним інтересом. До речі, такі випадки в історії бували і між найбільш тісними союзниками, як наприклад між США та Ізраїлем. А треба сподіватися, що Росія якраз тепер посилить свій наступ на цьому відтинку і українська дипломатія мусить мати це на увазі. Ми не сумніваємось, що українська влада свідомо цих небезпек. А також не повторить деяких помилок з минулого, як, наприклад, щодо «статусу» Донбасу.

Хочемо рівно ж сподіватись, що на «приманки» Кремля не дадуть себе залишити наші західні партнери.

ФАКТ І КОМЕНТАР

Убивства Калашнікова і Бузини як прелюдія війни

Убивства у Кисві экс-нардепа Олега Калашнікова і журналіста Олеса Бузини на тлі нової хвилі пропагандистської істерії в РФ можуть послугувати початком ширшого наступу Кремля на Україну з метою повалення нинішньої влади.

Таку думку висловив экс-радник Путіна Андрій Ілларіонов.

Він, зокрема, звернув увагу на той факт, що вбивства і Калашнікова, і Бузини трапилися напередодні спілкування Путіна з народом – і були негайно використані в пропагандистській кампанії.

«Все це показує, що готується новий, набагато серйозніший наступ, який включає в себе не тільки нові пропагандистські зусилля і воєнні дії, а й широку терористичну діяльність», – зазначив Ілларіонов.

При цьому він висловив упевненість, що головним напрямком атаки може стати виключно Київ, а метою – повалення нинішньої влади.

«Досить звернути увагу на дуже активні донедавна коментарі, яких був удостоєний нинішній уряд України, коли порушувалося питання про те, що невже не було гідних українців, що довелося наймати іноземців», – нагадав експерт.

На його думку, саме «подібні коментарі разом з іншою пропагандою і терористичними актами показують напрям, який буде експлуатувати Москва найінтенсивніше».

Крім того, экс-радник Путіна зазначив, що наступ на сході України – з Донецького і Луганського плацдармів – залишаються актуальними.

Однак потрібно бути також готовим до посиленої «роботи» Кремля всередині України – з терактами, як це було в останні місяці, підживленням корупції та спробами заміни нинішню владу на лояльнішу до Москви.

Якщо ж так не вийде, то в Кремлі постараються розхитати ситуацію в Україні так, щоб розвлати нинішні інститути влади і не дати сформувати легітимні органи в країні, зазначив експерт.

ВЛІТКУ БЕЗ СВІТЛА?

Наталка ПРУДКА

Літо без світла?

Опалювальний сезон добігає кінця, але напруга в електроенергетиці лише наростає. Енергетики відверто заявляють: галузь на межі повного краху. Зиму пройшли без каскадних аварій завдяки теплій погоді, а от чи вдасться влітку утримати галузь в робочому стані, невідомо. Запасів вугілля на теплових електростанціях (ТЕС) залишилося на лічені дні, а грошей на його придбання немає з причини різкого падіння розрахунків.

Тому енергетики не платять шахтарям за поставлене вугілля, шахтарі третій місяць поспіль не отримують зарплату і вже погрожують страйками. «До Києва прибуде декілька тисяч шахтарів. Ми спробуємо мирно, без зброї, без каміння та палиць взяти владу в свої руки», – попередив голова Незалежних профспілок України Михайло Волинець.

Реагуючи на таке попередження, міністр енергетики та вугілля Володимир Демчишин пообіцяв до травня погасити борги шахтарям, але з яких джерел – невідомо. Криза неплатежів в електроенергетиці набуває загрозливих розмірів – рівень оплати за відпущену споживачам електроенергію за перші 2 місяці року, за даними Міненерговугілля, впав до 75,4 відсотка, тоді як 2014 року платежі сягали майже 100 відсотків. А що буде, якщо тариф знову піднімуть?

Внаслідок неплатежів, електростанції лише за перші 2 місяці 2015 року не отримали з енергоринку оплату на суму понад 5,6 млрд грн. (дані Міненерговугілля). Враховуючи старі борги, загалом ДП «Енергоринок» винен генеруючим компаніям 20,3 млрд грн. В найгіршому становищі – теплова генерація, яка нарощує борги за вугілля, зумовлюючи голодні бунти шахтарів.

Цілком очевидно, що з квітня, після чергового підвищення вартості енергії, борги почнуть зростати пришвидшеними темпами, адже для більшості населення ціни на енергоносії та комунальні послуги вже давно не по кишені. Чергова шокотерапія в паливно-енергетичному комплексі лише погіршить розрахунки.

Даються взнаки й наслідки військової агресії на Донбасі – там не функціонують банки, тому куди вносити кошти за спожиту енергію – ніхто не знає. Найнижчі розрахунки за спожиту електроенергію в Луганській області – 35 відсотків, трохи краще в Донецькій – 65,8 відсотків, Полтавській – 67,7 відсотків, Запорізькій – 69,2 відсотка. Уряд обіцяє запровадити новий порядок відносин з окупованою територією, але про це пізніше.

Рівень напруги у стосунках влади з виробниками електроенергії та вугілля досяг апогею. Тому Кабінет Міністрів з 1-го квітня знову запровадив надзвичайні заходи в електроенергетиці терміном на один місяць – це вже шостий місяць поспіль. «Я вкрай незадоволений: продовження надзвичайного стану відображає реальний стан в енергетичному секторі. Повний бардак у розрахунках з енергетичними підприємствами. Вугілля, як завжди немає», – гнівно заявив прем'єр-міністр Арсеній Яценюк на засіданні уряду.

Залишається лише додати, що запасів вугілля на ТЕС вистачить лише на 5 днів – загалом на кінець березня на складах було близько 893 тис тонн. Очільник уряду доручив своїм підлеглим терміново подати на розгляд Кабінету Міністрів прогнозний баланс в електроенергетиці, а також встановити, цитую, «справедливі тарифи». Прем'єр відверто натякнув, що гроші, які мали б піти на зарплату шахтарям, хтось спрямував до банку-банкрута «Київська Русь». Звісно, що за таких обставин громадські організації посилюють контроль за діями влади.

На ТЕС закінчилося вугілля. Де взяти гроші на його закупівлю? Під таким гаслом пройшов черговий форум громадської спільноти «Всеукраїнська енергетична асамблея», на якому представники генеруючих компаній (за виключенням НАЕК «Енергоатом» та Укргідроенерго), Національної комісії регулювання електроенергетики та комунальних послуг (НКРЕКП), ДП «Енергоринок» окреслили проблеми, без вирішення яких доведеться жити без світла, не кажучи вже про підготовку до наступного опалювального сезону.

Енергетичні волонтери стимулюють владу до конкретних дій, лобіюючи інтереси теплових електростанцій, без роботи яких єдина енергетична система не зможе функціонувати. Водночас профільне міністерство шокує аналітичними даними про реальний стан в галузі.

На тлі суцільного спаду в українській економіці, виробництво електроенергії за перші два місяці скоротилося на 13,9 відсотка порівняно з аналогічним періодом минулого року. Це рекордне падіння за всі роки незалежності! Падіння у вугільній галузі також б'є рекорди – за перші 2 місяці видобуто лише 6,35 млн т, що на 54,5 відсотка менше порівняно з минулорічними показниками!

Скільки знадобиться вугілля для проходження осінньо-зимового максимуму в 2015–2016 роках? На які обсяги власного видобутку можуть розраховувати ТЕС, чи потрібно закуповувати вугілля, видобуте в зоні АТО, а чи знову імпортувати його з інших країн? З такими ж проблемами енергетики входили в минулий опалювальний сезон, але тепер ситуація набагато складніша.

«Для стабільного проходження наступного опалювального сезону в Україні необхідно терміново розробити загальний енергетичний баланс держави з максимальною деталізацією», – закликав енергетичних волонтерів двічі екс-міністр енергетики Іван Плачков. Цілком логічно, що влада дійсно так повинна нарешті зрозуміти, з яким же ресурсом енергоносіїв держава планує свою діяльність.

На жаль, Україна 24 роки живе без енергетичного балансу держави, але на цей раз, схоже, ніякі молитви не допоможуть врятувати енергетику від повного руйнування. Шахтарі пропонують вугілля тепловим електростанціям, але енергетики часто відмовляються його купувати. Виходить, їхня продукція не потрібна Україні? Натомість дефіцит електроенергії вже четвертий місяць поспіль Україна покриває за рахунок імпорту з Росії. На перший погляд, це дуже змахує на державну зраду.

Але в дійсності не все так однозначно. Якщо проаналізувати економічну складову в тарифі на теплову електроенергію, а головне, зрозуміти, чому питомі витрати вугілля на її виробництво не витримують жодної критики, стане більш зрозумілою гучна заява міністра Володимира Демчишина: купувати російську електроенергію Україну змушує монополізм Ахметова!

Секрети монополістів щодо тарифної політики

«Монопольне становище найбільшого приватного енергетичного холдингу ДТЕК Ріната Ахметова, яке компанія використовує для досягнення надприбутків, змушує Україну до імпорту електроенергії з Росії, яка нині дуже конкурентна порівняно з позиціями гравців ринку теплової генерації», – заявив Володимир Демчишин.

За його даними, цитую, «ціна російської електроенергії – 80 коп за кВт.год, а тариф, який отримуватиме ДТЕК – 90 копійок. Принаймні у квітні імпорту буде істотним конкурентом ДТЕК. Холдинг Ріната Ахметова відмовляється купувати вугілля в державних шахт та розповідає про низький

тариф, який для них встановлює НКРЕКП», – заявив Володимир Демчишин.

«С обґрунтоване переконання, що собівартість видобутку вугілля на шахтах ДТЕК становить приблизно 800–900 грн за тону. До балансу його включаємо по 1100 грн. При вартості вугілля в 1100 грн за тону, собівартість 1 кВт.год електроенергії становить десь 70–75 коп – за умови належного завантаження потужностей ТЕС», – каже міністр.

За даними ДП «Енергоринок», в останній декаді березня теплові електростанції продавали в енергоринок свій товар по 71 коп за кВт.год, хоча в січні – майже по 83 копійки (АЕС – по 32,2 коп), а восени 2014 року – майже по 90 коп. Падіння ціни в березні – це виняток із правила. Традиційно ціна для ТЕС в більшості випадків майже втричі дорожча порівняно з електроенергією атомних електростанцій, хоча проблем у атомників – не менше, адже ядерне паливо доводиться купувати за кордоном в доларовому еквіваленті.

Ціна на теплову електроенергію на 80 відсотків залежить від паливної складової, тобто, від ціни на вугілля, якість якого – під великим запитанням. Вражає те, що питомі витрати умовного палива на виробництво однієї кВт.г електроенергії мають стійку тенденцію до зростання. Це свідчить про занадто низьку якість вугілля, та не ефективність роботи застарілих котлів ТЕС. Більш сучасні технології котлів здатні спалювати навіть відходи з териконів, тому енергетикам давно потрібно було модернізувати всю теплову генерацію України.

За даними Міненерговугілля, у січні питомі витрати умовного палива досягли 394,0 грам/кВт.г (2014 р. – 388,6 г/кВт.г). Виходить, ефективність роботи ТЕС року в рік лише погіршується, тоді як ціна енергії ТЕС за останні 15 років зросла майже вдвічі. Чому зібрані зі споживачів кошти не пішли на модернізацію станцій? Монополісти повинні нарешті дати відповідь на це запитання.

Зростання питомих витрат лише на декілька відсотків призводить до колосальних перевитрат вугілля, що вимірюється мільйонами тонн. От де резерв для економії! Його потрібно використовувати на повну силу, а не йти шляхом чергового підвищення тарифів. Цілком справедливо заявив Володимир Демчишин: «Я думаю, що тільки конкуренція може врятувати цю ситуацію».

Для прикладу: порівняно з 2005 роком питомі витрати умовного палива зросли з 379,3 гу.п/кВт.г до 394 в 2015 році, тобто, майже на 4%. Це призводить до перевитрат близько 3 млн тонн вугілля щорічно! Час втрачено, а тепер до цієї стабільно-вбивчої проблеми додалися ще й військові дії на Донбасі.

Заблоковані рахунки?

Особливою неординарністю вирізняється ситуація на двох теплових електростанціях, що входять до складу ПАТ «Донбасенерго». Зокрема, Старобешівська ТЕС працює на окупованій території в Донецькій області, але всю вироблену електроенергію станція віддає в єдину енергосистему України.

І хоча рахунки «Донбасенерго» давно перереєстровані на підконтрольній Україні території, на вимогу НКРЕКП оплату за поставлену продукцію станція не отримує – кошти нараховуються, але вони «заморожені» на рахунках ДП «Енергоринок». Якщо уряд спільно з парламентом не внесуть зміни в роботу оптового енергоринку України, Слов'янська та Старобешівська станції можуть зупинитися, – вважає

заступник директора ПАТ «Донбасенерго» Артем Горянїн.

«Не зважаючи на те, що Старобешівська ТЕС віддає в єдиний енергоринок України всю вироблену продукцію, нашій компанії заборгували понад 500 млн грн. Нам не заплатили за лютий, березень, і в квітні також не платять, хоча наша компанія зареєстрована в Києві, всі наші рахунки, а також рахунки наших контрагентів знаходяться на підконтрольній Україні території», – повідомив Артем Горянїн.

Працівники станції вчасно не отримують заробітну плату, відсутні кошти на придбання вугілля, запасів якого залишилося на декілька днів. А все тому, що у листопаді минулого року Президент своїм Указом №875/2014 запровадив рішення Ради Нацбезпеки і оборони України (РНБОУ) «Про невідкладні заходи щодо стабілізації соціально-економічної ситуації в Донецькій та Луганській областях». Але «стабілізацію» спотворили до такої міри, що тепер станції на межі зупинки.

Суттєві проблеми відчуває і Слов'янська ТЕС, роботу якої відновили наприкінці березня після тривалого ремонту внаслідок бомбардування станції. «Станція працює лише тиждень. Для нормальної роботи двокорпусного енергоблоку станції потужністю 800 МВт місячна потреба в антрациті становить 200–220 тис. т. Трохи більше – 250–300 тис. тонн потрібно для місячної роботи 3–4-х енергоблоків Старобешівської ТЕС. Вже вирішені проблеми з постачанням антрациту залізничною колією з зони АТО, але через заблоковані рахунки процес гальмується», – повідомив заступник комерційного директора «Донбасенерго» Володимир Єгоров.

Поки що компанія «Донбасенерго» отримує кошти лише за продукцію Слов'янської ТЕС, але їх не вистачає, адже доводиться платити повну суму податків до державного бюджету за обидві ТЕС, а також гасити борги Ошадбанку. Тому проблеми з оплатою антрациту вирішуються з запізненням.

«В минулі роки, коли запаси скорочувалися до 10 днів, це вважалося неприпустимим, адже станція могла зупинитися. Так можна втратити персонал, а це не клерки, які сидять в кабінетах. Технічний персонал потрібно готувати понад 10 років», – говорить Володимир Єгоров.

Відомо, що на складах державних копалень на окупованій території Донецької та Луганської областей знаходиться 3 млн т видобутого антрациту. Заступник Міненерговугілля Ігор Діденко запевнив пресу, що в квітні звідти планується вивезти 0,5 млн т. «Вивозитимуть вугілля лише з державних шахт в зоні АТО відновленими залізничними коліями. Контролюватимуть контракти СБУ та інші відповідні органи. Повірте, терористам гроші не підуть», – запевнив Ігор Діденко.

Відомо, що вугілля вже почали постачати на Слов'янську ТЕС – щодоби по 3–4 тис. тонн, причому, шахти відвантажують вугілля, не чекаючи оплати.

Розташована на окупованій території Зуєвська ТЕС також отримує вугілля газової групи, але вже з підконтрольної Україні території. «Нині вугілля поставляють в обидві сторони. Залізницю в Дебальцеве планують відновити за два тижні, але є й інші – обхідні – залізничні колії. Контроль за постачанням вугілля на електростанції здійснюють військові – вони фіксують, які обсяги вугілля завезено та на яку станцію», – повідомив Артем Горянїн.

Регіональний енергоринок в зоні АТО

Необхідність врегулювання взаємовідносин з окупованими територіями Донецької та Луганської областей усвідомлюють й у владних кабінетах. За даними члена НКРЕКП Володимира Євдокимова, найближчим часом буде запроваджено окремий порядок роботи енергоринку в зоні АТО.

Відповідні пропозиції НКРЕКП обіцяє подати до Кабінету Міністрів та Верховної Ради. «В середині березня в парламент подано і зареєстровано законопроект №2375 про внесення змін в Закон України «Про електроенергетику» щодо особливостей регулювання відносин в енергетиці на території проведення АТО. Депутати повинні проголосувати за зміни в роботі

енергоринку. Лише тоді ми зможемо випи-
сати нові правила роботи на енергоринку,
що дозволить розпочати підготовку до
наступного опалювального сезону», – пові-
домив Володимир Євдокимов.

Представник державного регулятора
запевнив, що в НКРЕ є повне розуміння
того, як збалансувати роботу теплових
електростанцій, тобто, визначити, джерела
поставок вугілля – скільки доведеться
імпортувати, а скільки потрібно буде вугілля
власного видобутку.

«Ці питання дискутуються, але рішення
ще не ухвалено. НКРЕКП вимагає від гене-
руючих компаній надати обґрунтовані роз-
рахунки собівартості продукції. Не зрозумі-
ло, чому енергетичні компанії декларували
ціну українського вугілля 850 грн за тонну,
а нині – 1500–1800 грн? Не знаючи, з яких
джерел здійснюватимуться поставки вугілля
та за якою ціною, Комісія не може пла-
нувати енергобаланс», – повідомив Воло-
димир Євдокимов.

Він переконаний, що підвищення тари-
фу на електроенергію для ТЕС не покращи-
ть ситуацію із забезпечення паливом.
«Яким би не був тариф для теплових ком-
паній – 1,2 грн чи 1,5 грн за кВт-год, вугілля
все одно не буде. Комісія не може безкі-
нечно підвищувати тарифи, адже це уда-
рить по кінцевому споживачеві. Потрібно
знайти таку ціну, яка б вляглася в усіх
учасників енергоринку і не впливала на
споживача», – наголосив Володимир
Євдокимов.

Якщо ціна вугілля дійсно таки сягне
1500 грн за тонну, то, на думку представни-
ків теплових електростанцій, тариф на
електроенергію необхідно збільшити до
1,2 грн за кВт-год, тобто, майже на 50%.
Якщо це станеться, обсяги неплатежів на
енергоринку встановлять нові рекорди.

Ринкові перетворення безнадійно відстали

Якою ж в дійсності повинна бути ціна
на електроенергію для всіх учасників енер-
горинку України? Ринковою. Так вважає
колишній заступник міністра енерговугілля
Вадим Уліда.

«Є два підходи до формування тарифу.
Перший – затратний, він формується вихо-
дячи із собівартості плюс норма прибутку.
Другий – ринковий, де ціна визначається
попитом та пропозицією.

Перший варіант використовується
зараз, він непрозорий і стимулює до збіль-
шення витрат, що й відбувається весь час в
енергетиці. Наслідок – постійне збільшен-
ня цін для споживачів, відсутність стимулів
до модернізації та зменшення витрат,
гарантує надприбутки монополій.

Другий варіант – ринковий, випробува-
ний в більшості розвинених країн. Товар
має коштувати стільки, скільки за нього
готовий заплатити покупець, який має
СВОБОДУ ВИБОРУ де і в кого цей товар
можна купити.

Всі інші складні пояснення про особли-
вості української реальності – від лукавого.
На жаль, в існуючих умовах регулювання
українського енергоринку, ринкові механіз-
ми не працюють. Жодна з цін на ньому не
відображає реальної вартості та є в значній
мірі штучною. Це шлях, що не має роз-
витку.

Критично важливо зараз впровадити
реформу енергоринку і відійти від ручного
встановлення цін. Є закон, що розробив
ДТЕК – його треба доопрацювати (концеп-
ція змін була презентована влітку на засі-
данні відповідної групи в Міненерго-
вугілля) і впроваджувати.

Але з огляду на те, що всі терміни там
вже прострочені (впровадження електрон-
них аукціонів, ринку, системних послуг та
інше), а також необхідно запровадити
зміни, пов'язані з АТО, потрібно перегляну-
ти план дій на перехідний період», – наго-
лошує Вадим Уліда.

Варто нагадати, що йдеться про Закон,
ухвалений Верховною Радою 24 жовтня
2013 року, спрямований на запровадження
нових правил функціонування внутрішньо-
го ринку електроенергії. Це зумовлено тим,
що Україна зобов'язалась реалізувати одну
з ключових Директив ЄС про лібералізацію
оптового ринку електроенергії, адже запро-
ваджений в 90-х роках ринок за принципом
єдиного казана давно став гальмом для роз-
витку енергетичних підприємств. Але це
вже тема іншої розмови.

ЦІНУЙМО СВОЄ

ВЕЧІР ПАМ'ЯТІ КОРИФЕЯ УКРАЇНСЬКОГО КІНО

У переповненому залі столичного Бу-
динку кіно відбулося вшанування
пам'яті видатного українського кіноре-
жисера Леоніда Осика. Леонід Михай-
лович належить до трійки кінорежисе-
рів, які створили славу українського кіно
після геніального Олександра Довженка
в другій половині минулого століття.
Поряд із Параджановим та Іллєнком
Осика творить у складних для вільної
творчості радянських умовах фільми, які
продовжують викликати інтерес і в
сучасного глядача, незважаючи на
надмір його уваги до високобюджетних
голлівудських бойовиків...

У 60–80-х роках, починаючи з «Етюдів
про Врубеля», режисер зробив усе, щоб
українське кіно вийшло на світовий рівень.

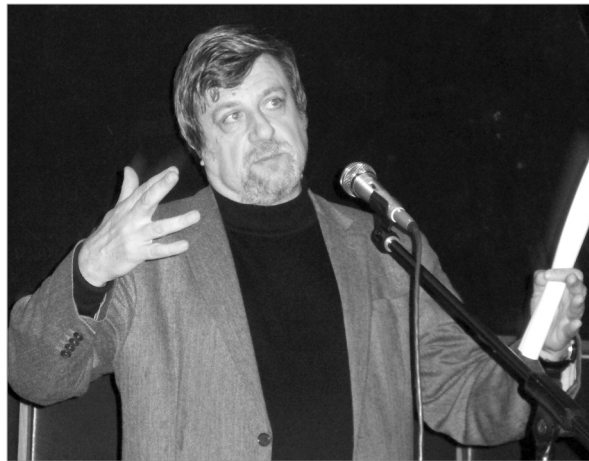
Його шедевральний твір «Камінний
хрест» вразив не тільки Параджанова,
який створив перед тим геніальні
«Тіні забутих предків», а й світову
спільноту, за що й отримав міжнарод-
ні нагороди. Спогадами про історію
фільму поділилися з присутніми автор
сценарію Іван Драч та ведучий вечора
Голова Спілки кінематографістів
Сергій Тримбач.

«Тінями забутих предків» та
наступними фільмами: «Іван Беркут»
та «Гетьманські клейноди» Леонід
Михайлович разом з колегами по
цеху творив з початків українську
націю...».

Знаменита кіноактриса Лариса
Кадочнікова поділилася гарними спо-
гадами про роботу з ре-

жисером при створенні фільму
«Вечір на Івана Купала»: «...На відміну від митців сьо-
дення він любив кіно, а не себе в
кіно». За словами знаної худож-
ниці-шістдесятниці Людмили
Семикіної, яка творила для філь-
мів Осика історичні костюми,
режисер бачив кожну людину
наскрізь... і був дивовижно чис-
тою й віруючою людиною: «вра-
жав його біль душі, туга за втра-
ченою державністю, що й спону-
вало його на створення фільму
„Захар Беркут“».

Про складний життєвий шлях
та щирих друзів – «ангелів охо-
ронців» поділилися спогадами
кінознавці Людмила Брюхо-

Сергій ТРИМБАЧ

Лариса КАДОЧНИКОВА

вечька, Ганна Чміль, кінорежисер Олесь
Янчук, композитор Володимир Губа, актор
Олександр Ігнатуша та вірний соратник по
життю кіноактриса Світлана Князева, яка
презентувала присутнім свою книгу спога-
дів про корифея українського кіно: «Таке
ось Життя і таке Кіно».

Високі традиції вже класичного україн-
ського кіно продовжує один з учнів Осика
Олесь Санін, який прославився фільмами
«Мамай» та «Поводир».

Георгій ЛУК'ЯНЧУК

P.S. Найкращі фільми – класику україн-
ського кіно можна подивитися в новоство-
реному кінотеатрі «Ліра», що на Львівській
площі столиці. Цінуймо своє...

ВИСТАВКА

БУДЕМО ЖИТИ!

15 квітня в Літмузеї до річниці початку
бойових дій на Донбасі відкрилась вистав-
ка «Будемо жити». Її освячували архієпископ
Харківський і Полтавський Ігор із
о.Віталієм Зубаком та о.Павлом Кушем.
Концепцію розробила Тетяна Пилипчук,
сценографію – Наталя Цимбал. Експонати
з фронту привезені волонтерами Харків-
ського Крайового Братства ап.Андрія
Первозванного УАПЦ.

Виставка про війну у світовій літературі.
Антуан де Сент Екзюпері, Валер'ян
Підмогильний, Ернест Міллер Хемінгуей,
Володимир Сосюра, Уільям Фолкнер, Іван
Багряний, Еріх Марія Ремарк, Василь Биков...
Книги на тлі привезених з війни на Донбасі
снарядів, гільз, осколків, пробитих касок...
Головне питання: які цінності об'єднують тих,
хто свідомо боронить власну державу?

З українськими військовими Федором
Шевченком, Михайлом Соколовим, хлопцями
із «Східного Корпусу» розмовляли про те, як
наскільки їхнє уявлення про війну з книжок
відповідає власному військовому досвіду.
Говорили про гумор та іронію, які рятують в
найдраматичніших ситуаціях. А також про те,
що треба зробити, щоби Луганськ і Донецьк
повернулись в український життєвий простір?

На виставці передали Михайлові Соколову
два планшети від Дениса Полякова, майору
Федору Шевченку – гарне видання «Кобзаря»,
а молодим бійцям «Східного корпусу» цілий
ящик пожертвованих бійцям книжок сучасної
української та зарубіжної літератури.

Ще важливо. Афішу розробила Олена
Станілевич, класний графік, до речі. А фото-
репортаж з відкриття зробив Василь Теодро-
вич. Ну все ніби. Ніч на дворі. І пішла я
зустрічати Дзвінку Матіяш з подругами. Вони
з Києва і Львова їдуть до Краматорська,
Дружківки, Костянтинівки проводити там
заняття з української мови з дітками. Так що
на світанку разом вирушаємо. Хто до війська,
хто до мирних людей... Головне, що з радістю
у серці. Бо – ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Ольга РІЗНИЧЕНКО
Фото автора

ВОЛЮ – НАРОДАМ!

КРИМ – ЦЕ УКРАЇНА

Кримські татари, змушені залишити півострів після його анексії Росією, не поривають зв'язків з рідною землею. Мало того, вони вірять, що Крим знову стане українським набагато скоріше, ніж дехто сьогодні прогнозує. Вже стали традиційними акції, що відбуваються в Криму та Україні одночасно. Про це дуже цікаво розповідає одна із організаторів таких акцій Кримська Татарочка, яка нині живе в Києві і завжди дарує нам неповторні хвилини спілкування – про історію кримсько-татарського народу, його традиції і звичайно ж – кухню.

Тож читайте нижче. Буде дуже цікаво.

Друзі!
Пропоную провести флешмоб "КРИМ – УКРАЇНА! УКРАЇНА ЄДИНА!"

У тому році, 16 березня, в день псевдореферендуму в Криму на знак любові до України всі кримці готували українські вареники. Пропоную зробити це традицією, щоб нагадати всім ворогам, що КРИМ – ЦЕ УКРАЇНА!!!

ПРОПОНУЮ 16 березня, всій Україні, всесвіту, всім, хто перебуває зараз поза межами Українського Криму, робити кримсько-татарські чебуреки, а всім кримцям – українські вареники! Пригостите солдат у шпиталі та їхні родини на знак підтримки та єдності!

Потім викладіть фото у фейсбуці або мені в лічку. Зробимо з фото ваших вареників та чебуреків великий колаж у формі України Єдиної!

Рецепт своїх чебуреків і вареників я напишу для всіх.

Друзі, рецепт моїх чебуреків

Розрахунок на 40–50 чебуреків.
Тісто:

- 1) 1 л. трохи гарячої води
 - 2) 1 ст. л. солі з гіркою
 - 3) 1 ч. л. цукру
 - 4) 1 ст. л. олії
 - 5) 1,5 – 2 кг борошна
- Тісто місимо, залишаємо відпочити в чашиці під пакетом на 10 хв., і так 3 рази, поки тісто не стане як пластелін.

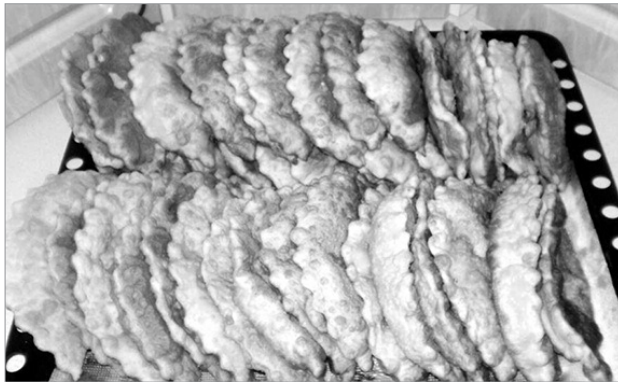
- Фарш:
- 1) 1 кг фаршу (яловичина, баранина, але можна на ваш смак).
 - 2) 1 кг цибулі (натертої на тертці, або перемеленої через блендер).
 - 3) Сіль, цукор, чорний і червоний перець за смаком.

4) Коріандр 1 ст. л., зелень свіжа (кріп, петрушка).

5) Вода 250 гр.

Фарш залишити на 30 хв. Він повинен набрякнути.

Тісто розділити на порційні шматки по 80 гр. Зробити кульки, розкачати, покласти фарш, закріпити, обрізати окрасць, і смажити з двох сто-

рін на розжареній олії, при смаженні поливати чебуреки цим же маслом, щоб з'явилися бульбашки і вони були хрусткі. Олії потрібно буде багато, щоб чебуреки плавали в ній, потім у процесі смаження потрібно доливати.

Також можна зробити чебуреки на сухій сковороді "Янтик", без масла обсмажити з 2-х сторін, потім змастити вершковим маслом, як млинці.

Всім смачного!

"Новруз БАЙРАМ" у Києві

21 березня, в Києві, в приміщенні "Родинний центр" "Кримська сім'я" організувала чудове свято "Новруз" для дітей і дорослих, на якому ми побачили цікавий дитячий ляльковий спектакль кримськотатарською та українською мовами, послушали пісні, поспівали, потанцювали від душі, нас пригостили

смачними українськими та кримськотатарськими солодощами, заспівали гімни України та Криму.

Зовсім недавно сім'ї переселенців з Криму вирішили об'єднатися в Києві в одну велику, справжню дружну "Кримську сім'ю".

Вони влаштовують сімейні зустрічі, а так само займаються навчанням дітей і дорослих кримсько-татарської, української мови, театрального мистецтва, народних танців, малювання, ліплення, вишивці в кримських традиціях, в любові до українського Криму.

Хочеться подякувати всім організаторам, педагогам, артистам, батькам, дітям, усім, хто допомагав влаштувати це чудове тепле, сімейне, кримське свято "Новруз", який дав нам можливість побувати вдома, в українському Криму!

Наврез байрамин'из Мубарек олсун! (Зі святом Новруз) Слава українському Криму!

ТВОЇ СИНИ, УКРАЇНО!

ВІН МАВ ПРОЖИТИ КІЛЬКА ЖИТТІВ...

У цьому судженні, висловленому єпископом Йосифом (Міляном) під час надгробної відправи у львівському храмі Блаженного Климентія Шептицького, свята правда. Адже Богдан Сорока, що відійшов днями у засвіти, зробив багатий ужинок, якого вистачило б на кілька життів. Після владики Сорока, із 60-ти прожитих карався в ув'язненні 34 роки. Був активним учасником воркутинського та кенгірського повстань. Разом Михайло і Катерина прожили чотири місяці з 32-х, призначених для подружнього життя.

Звістка про несподівану смерть Сороки надійшла з-за кордону у Страстний четвер і мигцем облетіла Львів. І в тому є глибока символіка. Бо народила його Катерина Зарицька 2 вересня 1940 року під час ув'язнення у львівській тюрмі Бригідки. Загалом його мати, довірена особа Романа Шухевича, відсиділа у тюрмах і таборах радянської імперії 25 літ. Батько – Михайло Сорока, із 60-ти прожитих карався в ув'язненні 34 роки. Був активним учасником воркутинського та кенгірського повстань. Разом Михайло і Катерина прожили чотири місяці з 32-х, призначених для подружнього життя.

На мистецьку стежку однокласники Богдани – Сорока і Ступка стали разом. І деякий час були артистами Львівської опери. Однак, згодом Сорока пішов навчатися і отримав диплом художника – кераміста, а Ступка залишився у театрі до останніх хвилин життя.

Визначальним для Богдана Сороки було знайомство з Іваном Світличним, який запропонував Богданові проілюструвати збірку Ігоря Калинця «Відчинення вертепу». Збірка поезії з графікою Сороки побачила світ у Лондоні. Кремлівські сатрапи не залишили цю подію без уваги. Ігор Калинець був арештований, а Богдан надовго втратив роботу і можливість виставлятися. За цей час Сорока створив графічні шедеври: цикли «Українська міфологія», «Купальські забави», «Символи Григорія Сковороди», «Похід гномів», «Архітектура Львова», «Дерев'яні церкви Галичини» та інші.

У 1993 році він очолив новостворену кафедру промислової графіки в Академії мистецтв у Львові, де пропрацював до 2004-го. Богдан Сорока захоплювався народно-ужитковим мистецтвом, зібрав унікальну колекцію гуцульських свічників – трійць.

Разом з дружиною Любою (рідною сестрою Дарки Горинь – дружини Миколи) виплекали двох доньок – Соломію й Устину. Їхній онук Антон-Святослав зіграв головну роль поводири в однойменному українському фільмі.

Поховали Богдана Сороку у рідному Львові на Личаківському цвинтарі Світлого вітворка, на третій день після Воскресіння Господнього.

Владика Йосиф у тій же проповіді зауважив, що якби воскресли Михайло Сорока і Катерина Зарицька, то вони пишалися б своїм сином Богданом.

Згадуючи на дев'ятий день по його передчасній смерті Богдана Сороку, невтомного і талановитого, іронічного і непоказного, щирого і нескореного патріота-митця з чистим поглядом і душею, віримо, що у молитвах і спогадах друзів і прихильників таланту, його рідних, пам'ять про нього житиме вічно.

Провід ЛОО КУН

НАША МОВА КАЛИНОВА...

ЯК МИ ГОВОРИМО І ПИШЕМО

Неправильно

Сходження на гірську верхівку...
Взаємовідношення між людьми поліпшилося...
Взяточник...
Голос воюючого в пустелі...
Звіровод...
Дурний тон...
Живописна місцевість...
Крупногабаритна техніка...
Небойка торгівля...
Чистоплотна жінка...
Він заперечував про свою участь у цій справі...
Вона дуже здала після хвороби...
Усе добре, що добре кінчається...
Кудахкати...
Це матиме печать...
Озвірілий...
Чимало пом'ягчуючих обставин...
Посвячені у таємниці мистецтва...
Пророслі зерна пшениці...
Розповсюджена думка...

Правильно

Сходження на гірську вершину...
Взаємини між людьми поліпшилися...
Хабарник...
Голос воляючого в пустелі...
Звірівник...
Поганий тон...
Мальовнича місцевість...
Великогабаритна техніка...
Млява торгівля...
Охайна жінка...
Він заперечував свою участь у цій справі...
Вона дуже подалася (змарніла) після хвороби...
Усе добре, що на добре виходить (усе добре, що добрий кінець має)...
Кудкудакати...
Це накладе відбиток...
Озвірілий...
Чимало пом'ягчувальних обставин...
Добре обізнані з таємницями мистецтва...
Пророслі зерна пшениці...
Поширена думка...

Підготувала Марія ВОЛОЩАК

Практичні посібники Марії Волощак «Особливості правопису, відмінювання та походження імен», «Неправильно – правильно. Довідник з українського слововживання», «Збірник мовностилістичних порад лінгвістів, літературознавців, публіцистів», «Складні випадки правопису та відмінювання прізвищ і географічних назв» можна замовити за тел.: (044)353-19-77, моб.: (095)718-98-00, (068)789-59-12, e-mail: voloschak@yandex.ru

Видавець Конгрес українських Націоналістів
Засновник та шеф-редактор
Степан Брацюнь,
головний редактор – Марія Базелюк.
Редакційна колегія
Ярослав Радевич-Винницький.

Адреса редакції: 01001,
вул. Хрещатик, 21, пом. 111, м.Київ;
тел./факс (044) 279-78-08
e-mail: nacija@ukr.net

Адреса видавця: 01004, вул. Антоновича, 36,
м. Київ, тел./факс 235-37-61

Регістраційне свідоцтво:
Серія КВ № 7970, видане Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України 08.10.2003 р.
Передплатний індекс: 09715
Банківські реквізити: ФОП Брацюнь С.І.
Філія ГУ по м.Києву та Київській обл.
№ 10026/0195.
АТ «ОЩАДБАНК». МФО 322669
ЄДРПОУ 2305606776
№26003500849590(UAN)

Газету набрано і зверстано у комп'ютерно-видавничому центрі Конгресу українських Націоналістів.
Газету надруковано у ТОВ «Поліграфічна компанія "Інтерекспресдрук"»
Замовлення №
Наклад 14 000 прим.
Ціна договірна

Реклама приймається тільки від національного товаровиробника. За достовірність реклами редакція відповідальності не несе.
Відповідальність за достовірність фактів несе автор. Редакція не завжди поділяє точку зору автора. Редакція залишає за собою право редагувати і скорочувати матеріали. Рукописи не рецензуються і не повертаються. Листування лише на сторінках газети.